

De introductie van de criteria die het Europees Parlement nu heeft voorgesteld, kan ertoe leiden dat 75 procent van de actieve stoffen verdwijnt.

‘Aantal teelten straks onmogelijk’

Brussel wil het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen sterk aan banden leggen en de toepassingen verminderen. Als plannen doorgaan, kan straks de helft van de gewasbeschermingsmiddelen niet meer worden gebruikt. Dat vreest LTO-Nederland. „Er dreigt een onhoudbare situatie voor de agrarische sector”, aldus Sjaak Langeslag, voorzitter van LTO werkgroep Gewasbescherming.

Door: Reinout Burgers
Fotografie: Ingrid Zieverink

Het Europees Parlement stemde afgelopen maand in over de eerste lezing van het pesticidenpakket. Hierin staan maatregelen die het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moeten terugdringen. Het parlement vindt dat er streefcijfers voor de reductie moeten komen. Voor ‘zeer zorgwekkende’ stoffen is dat een reductie met 50 procent voor het eind van 2013. Voor ‘giftige of zeer giftige’ stoffen gaat het om minimaal 50 procent van de verkochte volumes in vergelijking met 2005.

Als lidstaten kunnen aantonen dat zij al serieuze inspanningen hebben geleverd, zijn er uitzonderingen toegestaan. Nederland heeft

met de nieuwe Nota Gewasbescherming al de nodige inzet getoond. Zo staat er in de nota dat het vliegtuigspuiten per 1 oktober 2012 verboden is. Dat wil ook het Europees Parlement, met kleine uitzonderingen, verbieden.

Extreem

LTO vindt dat er over de toelating van actieve stoffen een extreem standpunt is ingenomen. „Als het Parlement zijn zin krijgt, gaat het echt mis”, zegt Sjaak Langeslag. „Er liggen nu ongekend strenge goedkeuringscriteria. Het merendeel van de huidige middelen, met name insecticiden en fungiciden, zal niet meer worden toegelaten als dit uiteindelijk wetgeving wordt. Wij doen een klemmend beroep op de Europarlementariërs om dit nog bij te buigen. Anders kunnen veel boeren en tuinders geen kant op. Een aantal teelten is dan niet meer mogelijk.” Europarlementariër Jan Mulder van de VVD vindt evenals LTO dat het Europees Parlement een extreme positie heeft ingenomen. „Met name wat betreft de toelating van actieve stoffen. Als deze positie wetgeving zou worden, dan zouden zeer veel middelen niet meer toegelaten worden. Dat is onacceptabel en we zullen dan ook in de tweede lezing strijden voor een realistische beoordeling van actieve stoffen.”

Risicobeoordeling

De brancheorganisatie voor producenten van gewasbeschermingsmiddelen Nefyto maakt zich ook zorgen over de voorstellen van het Europees Parlement. Het Parlement dringt aan op strengere regels voor gewasbeschermingsmiddelen dan die bijvoorbeeld recent zijn vastgesteld in het kader van Reach, de algemene regelgeving voor chemische stoffen.

Naar de mening van Nefyto zijn strengere toelatingsregels niet nodig. Volgens de organisatie zijn mens, dier en milieu met de huidige regels al voldoende beschermd. Deze regels leidden al tot een afname van 1.100 actieve stoffen in 1991 naar circa 300. De voorstellen hebben ingrijpende consequenties voor de Europese landbouw. „Er wordt gesproken over het al dan

niet invoeren van toelatingseisen op grond van specifieke, intrinsieke stoffeigenschappen”, verklaart Maritza van Assen, directeur van Nefyto. „Daarbij is geen aandacht voor de feitelijke risico’s. De Europese koepelorganisatie van de agrochemische industrie, ECPA, heeft bevestigd dat introductie van deze criteria kan leiden tot een verlies van 75 procent van de actieve stoffen. Wij vinden dat er vastgehouden moet worden aan de huidige wetenschappelijke risicobeoordeling bij de toelating van de middelen.”

Toelatingsprocedure

Bij het Europees Parlement lag ook de nieuwe richtlijn voor het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Onderdeel daarvan was de tien meter spuitvrije zone langs sloten, een heffing op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en verplichte reductiedoelstellingen. Deze voorstellen zijn van tafel, evenals de verplichting om burenen te informeren als gewasbescherming wordt toegepast. Lidstaten mogen dit zelf bepalen. Lidstaten kunnen opteren voor risicoreductie in plaats van reductie in kilogrammen. LTO Nederland staat achter dit voorstel.

De landbouworganisatie betreurt wel dat de door de Europese Commissie voorgestelde toelatingsprocedure, gebaseerd op drie verschillende klimaatzones, het niet heeft gehaald. Het systeem van nationale toelatingen blijft hierdoor bestaan en volgens LTO daarmee ook de versnippering, het dubbele werk en de hoge kosten in het toelatingsbeleid. Ook europarlementariër Jan Mulder betreurt dat het voorstel voor snellere en geharmoniseerde toelatingsprocedures werd verworpen.

Onderdeel van de verordening voor het op de markt brengen van middelen is ook, dat een voorlopige toelating onder voorwaarden wordt toegestaan. Nieuwe middelen kunnen hierdoor sneller voor de praktijk beschikbaar komen. Voorts wordt de definitie van kleine toepassingen veruimd. De Europese gewasbeschermingsrichtlijn zal op 26 november verder worden besproken door de Europese landbouwministers.

‘Veel boeren en tuinders kunnen geen kant op’